

Sesje zgłoszone przez badaczki i badaczy związanych z KBnM PAN:

Tytuł sesji: Metodologiczne wyzwania i rozwiązania w badaniach migracji

Osoby prowadzące:

Agata Górny, Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski, KBnM PAN

Barbara Jancewicz, Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski

Opis:

Badania migracji stawiają przed naukowcami szereg wyzwań metodologicznych, szczególnie w kontekście splatania się procesów globalnych i lokalnych. Przykładowo obecność licznej mniejszości ukraińskiej w Polsce jest konsekwencją wydarzeń migracyjnych o szerokim zasięgu, których efekty obserwujemy zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Równocześnie, nowe technologie, w tym sztuczna inteligencja, ułatwiają stosowanie innowacyjnych podejść, ale wymagają wypracowania nowych sposobów na zagwarantowanie metodologicznej rzetelności badań.

W proponowanej sesji, w ramach szerokiego spektrum kwestii i wyzwań metodologicznych, szczególnie interesują nas zagadnienia dotyczące tego: Jak jednocześnie uwzględniać w badaniach różne wymiary migracji m.in. globalne, krajowe i lokalne? Jak metodologicznie połączyć analizę makrospołecznych procesów z badaniem konkretnych społeczności lokalnych i trajektorii życiowych migrantów?

Do dołączenia do sesji szczególnie zachęcamy badaczy stosujących ilościowe i mieszane metody badawcze. Tematy prezentacji mogą obejmować różnorodne aspekty metodologii badań np. gromadzenie oraz analiza danych zastanych, przygotowanie badań uwzględniających różne poziomy analizy, proces rekrutacji respondentów w kontekście lokalnym i transnarodowym, a także zbieranie i analizowanie danych.

Proponowana sesja ma służyć jako forum, na którym badacze będą mogli zaprezentować swoje doświadczenia, pytania i wnioski dotyczące metodologii badań migracyjnych w kontekście globalnym i lokalnym. Wspólna refleksja nad metodologią pozwoli uczestnikom zgłębić konsekwencje podjętych decyzji, umożliwiając lepszą analizę, porównywanie oraz planowanie przyszłych badań w obszarze migracji.

Tytuł sesji: Stereotypy w migracjach – trwanie czy zmiana?

Osoba prowadząca:

Agnieszka Szczepaniak-Kroll, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, KBnM PAN

Opis:

Pojęcie stereotypu wprowadził do literatury Walter Lippmann, dając początek badaniom nad tym zagadnieniem. Według niego stereotypy są „obrazami w głowach ludzi”, tzn. pewnymi tworami myślowymi, które pozwalają porządkować rzeczywistość. Na emigracji pełnią one szczególnie ważne funkcje – systematyzują i upraszczają informacje, oferują zarówno migrantom, jak i członkom społeczeństwa przyjmującego akceptowalne kulturowo wyjaśnienia różnych sytuacji i zdarzeń, w których biorą oni udział lub które ich dotyczą. Jak zauważyli Jan Berting i Christiane Villain-Gandossi, dociekania na temat stereotypów narodowych mogą być owocne wówczas, gdy rozpatrujemy je w takiej międzynarodowej sytuacji, w której gwałtownie zmieniają się stosunki pomiędzy państwami narodowymi lub pomiędzy państwami narodowymi z jednej strony a strukturami ponadnarodowymi i grupami wewnątrznarodowymi z drugiej strony. Kryzysy dotyczące Europę w ostatnich latach, wpływające na migracje są zatem okazją, by przyjrzeć się temu, które ich elementy przeobrażają się a które trwają nadal, co jest tego przyczyną oraz jakie są skutki.

Zapraszam do składania propozycji wystąpień, które zaprezentują: przeobrażenia w treściach stereotypów etnicznych i/lub przyczyny ich długiego trwania mimo nowych sytuacji, mechanizmy przekształcania, wzmacniania i rozpowszechniania stereotypów (szczególnie w wymiarze lokalnym), oddziaływanie stereotypów na codzienność migrantów i społeczeństw przyjmujących w procesie integracji, szersze konsekwencje stereotypowego postrzegania przez aktorów procesu migracji (np. wpływ na lokalne polityki integracyjne). Interesować nas będą stereotypy związane zarówno z migracjami, jak i migrantami.

Tytuł sesji: Polityka wobec polskiej diaspory. Bilans trzech dekad III RP

Osoby prowadzące:

Marcin Gońda, Centrum Studiów Migracyjnych, Uniwersytet Łódzki, KBnM PAN

Magdalena Lesińska, Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski, KBnM PAN

Opis:

Mija 35 lat od początków nowego otwarcia relacji między państwem polskim a polską diasporą, biorąc za ich symboliczny początek uchwałę Senatu „Apel do Polonii świata” z grudnia 1989 roku. Polityka wobec diaspory w okresie III RP miała swoje stałe priorytety (np. skupienie się na edukacji polonijnej, nauczaniu języka polskiego czy promocji kultury polskiej za granicą), jak i przechodziła gwałtowne zmiany (w szczególności instytucjonalne). W ostatnich dokumentach strategicznych, takich jak „Strategia Migracyjna Polski na lata 2025-2030” czy „Projekt rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025-2030” podkreśla się odejście od paradygmatu opieki na rzecz partnerstwa państwa ze środowiskami polonijnymi. Wśród priorytetów znalazło się wspieranie powrotów do kraju, zapowiadane są też zmiany w polityce repatriacyjnej i dostępie do Karty Polaka. Celem panelu będzie refleksja nad rozwojem polityki wobec polskiej diaspory w wymiarze przedmiotowym, ideowym i instytucjonalnym w ostatnich trzech dekadach. Jak polityka wpływała na relacje z polską diasporą? Jak wyglądały i jak mogą kształtować się stosunki Polonii z państwem pochodzenia? Co można ocenić jako sukces, a co jako porażkę w obszarze polityki polonijnej? Interesują nas zarówno teoretyczne, jak i empiryczne ustalenia badaczek i badaczy diaspory. Zgłaszane wystąpienia powinny przy tym oscylować wokół takich zagadnień jak: relacje diaspory z krajem pochodzenia (Polską), sytuacja Polaków i osób polskiego pochodzenia za granicą, migracje powrotne, prawno-instytucjonalne i polityczne wymiary polityki państwa wobec diaspory, otoczenie instytucjonalne i instrumenty polityki diasporycznej (np. obywatelstwo, Karta Polaka, repatriacja).

Tytuł sesji: Migracje, zdrowie i leczenie w kontekście polskim i globalnym

Osoby prowadzące:

Izabella Main, Uniwersytet Adama Mickiewicza, KBnM PAN

Elżbieta Czapka, Uniwersytet Gdański

Opis:

Migracja powoduje wielorakie zmiany w życiu osób migrujących i otaczających je społeczności. Proces migracji może wpływać na zdrowie osób, a także ich korzystanie z systemów opieki zdrowotnej w kraju zamieszkania, pochodzenia bądź krajach trzecich. Mniejsza dostępność leczenia, wykluczanie i stereotypy przekładają się na gorsze codzienne funkcjonowanie, pogorszenie możliwości pracy czy wreszcie stanu zdrowia. Jednocześnie zatrudnienie migrantów w sektorach 3D lub/i poniżej kwalifikacji skutkować może pogorszeniem ich stanu zdrowia fizycznego, psychicznego czy emocjonalnego. Wreszcie postępująca prywatyzacja niektórych systemów ochrony zdrowia, niewystarczająca liczba personelu medycznego i ograniczone finansowanie systemów publicznych powodują pogarszanie się dostępu do leczenia całych społeczności, a migranci są częściej narażeni na wykluczenie.

Podczas sesji chcemy przedstawić i przedyskutować wybrane aspekty odnoszące się do migracji, zdrowia i leczenia w kontekście polskim, europejskim, globalnym, porównawczym czy interdyscyplinarnym. Zachęcamy zwłaszcza do prezentacji wyników badań empirycznych i studiów przypadku.

Przykładowe tematy:

- potrzeby zdrowotne migrantów i uchodźców;
- zdrowie i leczenie migrantów;
- dostęp do systemów opieki medycznej;
- dyskursy na temat wpływu migracji na zdrowie publiczne;
- społeczne i kulturowe uwarunkowania zdrowia podczas migracji;
- postawy społeczne i oddziaływanie stereotypów wobec migrantów w sytuacji choroby;
- podróże i turystyka medyczna migrantów;
- transnarodowe praktyki zdrowotne;
- migracje „białego personelu”.

Tytuł sesji: Doświadczane, pamiętane i opowiadane. Eksploracja „pamięci wędrującej” w biograficznych badaniach migracyjnych

Osoby prowadzące:

Kamil Łuczaj, Uniwersytet Łódzki, KBnM PAN

Małgorzata Łukianow, Uniwersytet Łódzki

Opis:

Celem panelu jest refleksja nad historycznym aspektem badań migracji międzynarodowych, w szczególności prowadzonych w perspektywie biograficznej. W ramach tegorocznej konferencji chcielibyśmy poddać refleksji indywidualne doświadczenia migracyjne oraz procesy pamięciowe związane z badaniem dokumentów osobistych, takich jak dzienniki, pamiętniki i korespondencje, a także autobiografii utrwalonych dzięki wywiadom narracyjnym.

Wystąpienia zgłaszane do panelu powinny odpowiadać na pytania z pogranicza badania kultur migracyjnych (rozumianych jako zestawy znaczeń, norm i wartości, na których opierają się migranci) i kultur pamięci (definiowanych jako sposoby reprezentacji przeszłości, w tym dyskursy publiczne oraz prywatne wspomnienia) (Cornelißen 2003). Interesuje nas więc to, jak migracje stają się treściami doświadczeń biograficznych, jakie procesy pamięciowe towarzyszą utrwalaniu tych doświadczeń oraz jak zapamiętane doświadczenia konstytuują różne rodzaje relacji autobiograficznych – od spontanicznych wywiadów do wysoce ustrukturyzowanych wspomnień pisanych z myślą o ich publikacji.

Zapraszając do namysłu nad analizą procesu “pamięci wędrującej” (*travelling memory*), w myśl sugestii Astrid Erll (2011), chcielibyśmy zwrócić uwagę nie tylko na konieczność identyfikacji powtarzających się motywów i schematów opowiadania, lecz przede wszystkim na procesy przemian pamięci.

Zakres tematyczny grupy obejmuje więc zagadnienia takie jak:

- społeczne uwarunkowania przemian pamięci indywidualnej i zbiorowej,
- procesy biograficzne strukturyzujące relacje dotyczących migracji międzynarodowych,
- problem historyczności relacji (auto)biograficznych,
- metody badania kultury pamięci w kontekście migracyjnym,
- mechanizmy pamiętania, zapominania i przesłaniania faktów w badaniach biograficznych,
- metodologiczne trudności pracy z różnymi źródłami historycznymi,
- etyczne problemy związane z pracą z dokumentami osobistymi.

Literatura

Cornelißen, C. (2003). Was heißt Erinnerungskultur? *Geschichte in Wissenschaft und Unterricht*, 54(11), 548–563.

Erll, A. (2011). *Memory in culture*. Palgrave Macmillan.

Tytuł sesji: Razem, osobno, prywatnie, państwowo? Wyzwania i rozwiązania dotyczące zakwaterowania osób uchodźczych

Osoby prowadzące:

Natalia Bloch, Centrum Badań Migracyjnych UAM, KBnM PAN

Sarian Jarosz, Konsorcjum Migracyjne

Zbigniew Szymt, Centrum Badań Migracyjnych UAM

Opis:

Zarówno recepcja, jak i integracja osób uchodźczych (i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową) wiąże się z wyzwaniami dotyczącymi zakwaterowania. W tym obszarze od początku istnienia międzynarodowego systemu ochrony uchodźców dominował model zbiorowego zakwaterowania – w obozach uchodźców (szczególnie w krajach tzw. globalnej Północy), ośrodkach recepcyjnych (w Europie) czy innych miejscach zbiorowego zakwaterowania (np. osób uciekających przed pełnoskalową wojną w Ukrainie po 24 lutego 2022). W związku z krytyką obozów jako przestrzeni izolacji i braku sprawczości zaczęto projektować alternatywne rozwiązania, takie jak prywatne goszczenie (tzw. *refugee sponsorship*), gdy rodziny lub społeczności ze społeczeństwa przyjmującego goszczą osoby lub rodziny uchodźcze – model stworzony pod koniec lat 70. XX wieku w Kanadzie, przeniesiony do USA, Australii czy Argentyny i po 2015 wprowadzany pilotażowo do Europy. Na etapie integracji istnieją też inne propozycje: mieszkania wspomagane (zazwyczaj prowadzone przez organizacje pozarządowe) czy programy dopłat do czynszów przy indywidualnym wynajmie mieszkań na wolnym rynku (np. projekt wdrażany obecnie w Polsce ze środków UE dla osób uchodźczych z Ukrainy).

Celem sesji jest przyjrzenie się zaletom i wadom tych rozwiązań oraz refleksja nad najbardziej skutecznymi pod kątem integracji modelami zakwaterowania osób uchodźczych i zapewnienia im dostępu do mieszkania. Zapraszamy do zgłaszania wystąpień opartych na badaniach realizowanych w kontekście pozaeuropejskim, europejskim i polskim. Zapraszamy też osoby i organizacje zajmujące się implementacją zakwaterowania dla uchodźców w Polsce lub tematyką mieszkalnictwa dla konkretnych grup uchodźczych (matek z dziećmi, osób z niepełnosprawnością, niebiałych, LGBTQI+). Wierzimy, że porównanie różnych rozwiązań pozwoli na krytyczne i konstruktywne spojrzenie na wyzwania związane z tą tematyką.

Tytuł sesji: Procesy integracyjne - strategie, polityki, działania, rezultaty

Osoby prowadzące:

Marta Pachocka, Szkoła Główna Handlowa, Ośrodek Badań nad Migracjami UW

Karolina Podgórska, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, KBnM PAN

Brygida Solga, Politechnika Opolska, KBnM PAN

Temat sesji:

Celem sesji jest analiza procesów integracji zarówno z punktu widzenia migrantów, jak i społeczeństwa przyjmującego, a także systemu instytucjonalnego związanego z działaniami skierowanymi do migrantów i realizacją usług publicznych na ich rzecz. Przedmiotem zainteresowania są wszystkie wymiary integracji: instytucjonalno-prawny, społeczno-kulturowy, ekonomiczny i przestrzenny, szczególnie w świetle doświadczeń praktycznych w obszarze integracji migrantów w Polsce, ale też i w innych państwach. Prezentowane referaty dotyczyć mogą wszystkich poziomów planowania i realizacji działań integracyjnych (w tym także polityki integracyjnej), ze szczególnym uwzględnieniem praktyk lokalnych i regionalnych.

Zagadnienia szczegółowe sesji to m.in.:

- integracja różnych grup migrantów (obywatele UE i państw trzecich, migranci dobrowolni i przymusowi),
- cele, wyzwania i rekomendacje działań i polityk w obszarze integracji migrantów i społeczeństwa przyjmującego,
- integracja społeczno-ekonomiczna w przestrzeni polskich miast i regionów,
- integracja z perspektywy polityk publicznych (bezpieczeństwo publiczne, edukacja, rynek pracy, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, mieszkalnictwo etc.),
- współpraca instytucji i podmiotów w zakresie integracji,
- doświadczenia w realizacji projektów i działań wspierających integrację.

Tytuł sesji: Migranci i migrantki na polskim rynku pracy: stan obecny, wyzwania i perspektywy

Osoby prowadzące:

Rafał Raczyński, Uniwersytet Gdański, KBnM PAN

Kamila Kowalska, Uniwersytet Gdański

Opis:

Badania Polskiego Instytutu Ekonomicznego wskazują, że ponad 1/4 polskich firm zatrudnia lub zatrudniało cudzoziemców. Głównym powodem był i jest niedobór polskich pracowników na rynku pracy, w tym osób o wymaganych kwalifikacjach. Od grudnia 2015 r. do grudnia 2023 r. w Polsce nastąpił ponad 6-krotny wzrost liczby legalnie pracujących cudzoziemców, przy czym liczba obcokrajowców z krajów UE wzrosła o 35 proc., natomiast tych spoza UE aż 7-krotnie. Obecnie niewiele wskazuje na to, aby skala napływu pracowników do Polski utrzymała się na poziomie obserwowanym w ostatniej dekadzie. Tymczasem z prognoz wynika, że do 2035 r. polski rynek pracy, na skutek procesów demograficznych, zmniejszy się o 2,1 mln pracowników. Największy odpływ będzie dotyczyć sektora przemysłu, co przełoży się również na spadek PKB. To jednak tylko jedno z wyzwań, z którymi musi się mierzyć polska gospodarka w kontekście zatrudniania migrantów i migrantek. W ramach panelu chcemy przyjrzeć się obecności oraz sytuacji zatrudnienia pracowników i pracowniczek migrujących w Polsce. W szczególności interesują nas takie zagadnienia jak:

- zmiany w ustawodawstwie określającym dostęp i funkcjonowanie cudzoziemców na polskim rynku pracy;
- analiza wpływu nowych regulacji na zatrudnienie migrantów i migrantek w Polsce;
- właściwe wykorzystanie potencjału pracowników z doświadczeniem migracji;
- działania integracyjne skierowane do migrantów i migrantek zatrudnionych w Polsce;
- przeciwdziałanie dyskryminacji pracowników cudzoziemskich na polskim rynku pracy;
- kształtowanie polityki zatrudnienia oraz wspierania przedsiębiorczości wśród pracowników z doświadczeniem migracji;
- wpływ zastosowania sztucznej inteligencji na zapotrzebowanie na pracowników migrujących.

Tytuł sesji: Migracje „edukacyjne”, zarobkowe oraz trwałe osób młodych i ich wpływ na depopulację i gospodarczo-społeczne kurczenie się peryferii

Osoba prowadząca: Romuald Jończy, Uniwersytet Opolski, KBnM PAN

Opis:

Przedmiotem obrad sesji będą zwłaszcza:

- „edukacyjne” (w dużej mierze trwałe) migracje „na studia” do dużych miast – skala, struktura, kierunki, determinanty, trwałość;
- konsekwencje eksodusu młodzieży do dużych miast – perspektywa peryferii i „wielkiej piątki” miast Polski;
- specyfika migracji wewnętrznych i zewnętrznych młodzieży z pokolenia Z;
- wpływ migracji na wyludnienie obszarów i ośrodków peryferyjnych w tym małych ośrodków regionalnych;
- współczesne zagraniczne migracje młodzieży z peryferii – perspektywa lokalna;
- procesy imigracji do Polski z perspektywy lokalnej i obszarów peryferyjnych;
- działania publiczne (kraj, samorzady) nakierowane na ograniczanie migracji z peryferii i ich wyludnienia;
- problemy pomiaru skali i charakteru migracji z peryferii – możliwości badań migracji w skali lokalnej;
- odmienności i wyzwania metodologiczne badań uwzględniających lokalną i regionalną perspektywę badawczą.

Tytuł sesji: Czas, przestrzeń i pamięć w procesie kształtowania się poczucia przynależności migrantów i migrantek

Osoby prowadzące:

Agnieszka Trąbka, Uniwersytet Jagielloński, KBnM PAN

Dominika Blachnicka-Ciacek, Uniwersytet Warszawski

Opis:

Tematem niniejszej sesji chcemy uczynić poczucie przynależności migrantów i migrantek. Poczucie przynależności uznajemy za zjawisko wieloaspektowe, mające swój wymiar czasowy i przestrzenny, którym również chcemy się przyjrzeć. Sądzymy, że spojrzenie z tej perspektywy jest niezwykle istotne, gdyż pozwala rzucić nowe światło na proces adaptacji migrantów i ich funkcjonowania w (nowym) miejscu zamieszkania i pokazuje kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach migranci czują się „u siebie”. Pozwala ono również rozpoznać rolę krajów i miejsc pochodzenia w procesie budowania przynależności transnarodowej. Wobec obserwowanego obecnie zróżnicowania form mobilności przestrzennej chcemy przeanalizować jak kształtuje się poczucie przynależności w różnych typach migracji i w różnych pokoleniach migrantów.

Zapraszamy do składania propozycji referatów dotyczących w szczególności, choć nie wyłącznie, następujących kwestii:

- Jaki jest związek pamięci z poczuciem przynależności?
- Jak wyglądają „krajobrazy przynależności” (Rishbeth & Powell 2013) migrantów i migrantek oraz jaka jest ich rola w diasporze?
- Jak poczucie przynależności zmienia się w czasie, w tym między innymi pod wpływem „destabilizujących wydarzeń” (*unsettling events*; Kilkey i Ryan 2020)?
- Jaki jest związek „polityk przynależności” (Yuval-Davis 2006) z subiektywnym poczuciem przynależności migrantów i migrantek?

Tytuł sesji: Badania migracyjne, decydowanie polityczne i wpływ społeczny w warunkach upolitycznienia migracji i polaryzacji społecznej

Osoby prowadzące:

Marta Jaroszewicz, Ośrodek Badań nad Migracjami UW, KBnM PAN

Paweł Kaczmarczyk, Ośrodek Badań nad Migracjami UW, KBnM PAN

Opis:

Mimo prężnego rozwoju, badania migracyjne odgrywają coraz mniejszą rolę w procesie decydowania politycznego, zmniejsza się także ich wpływ na opinię publiczną, zarówno na świecie, jak i w UE (Natter 2024 i Welfens 2024, Amelung i inni 2023). Przyczyn tego stanu rzeczy należy poszukiwać zarówno w skrajnym upolitycznieniu problematyki migracyjnej, polaryzacji społecznej, ale też w spadającym znaczeniu ekspertyzy naukowej jako takiej, gdzie produkcja wiedzy ulega coraz większemu rozproszeniu. Nauka, zwłaszcza badania społeczne, coraz bardziej stają się „jednym głosem w hałaśliwym pomieszczeniu”. Baza dowodowa zaczyna być kwestionowana; a sposób wykorzystania informacji, faktów i dowodów jest kształtowany przez ramy interpretacyjne, narracje, wartości, przekonania czy uprzedzenia. Jednocześnie problemem dla badaczy może być także nieumiejętność przełożenia coraz bardziej kompleksowej wiedzy o procesach migracyjnych na oczekiwania decydentów, a także brak dialogu pomiędzy obydwoma grupami.

Ze zjawiskiem tym coraz częściej mierzą się także badacze i badaczki w Polsce, zarówno gdy próbują formułować rekomendacje polityczne, jak i przekazywać wiedzę o procesach migracyjnych opinii publicznej. Niniejszy panel zaprasza do składania referatów przez osoby, które chciałyby się podzielić refleksją w obszarze *research-to-policy engagement*, jak również szeroko rozumianego zagadnienia wpływu społecznego badań.

Tytuł sesji: Migracje kobiet. Kobiety w migracjach- nowe odkrywanie podmiotu w dobie polikryzysów

Osoby prowadzące:

Krystyna Slany Instytut Socjologii UJ, KBnM PAN

Magdalena Ślusarczyk, Instytut Socjologii UJ, KBnM PAN

Opis:

W prowadzonej przez nas sesji pragniemy wrócić do tematu migracji kobiet, zwłaszcza Polek, ich szerokiego znaczenia i konsekwencji nie tylko dla nich samych, ale i całego społeczeństwa-akcentujemy, iż płeć ma znaczenie w migracjach. W naszym przekonaniu kwestia ta zostaje aktualnie pomijana, czy słabo odsłonięta, nie dość widoczna w obliczu polikryzysów, wpływu wojny w Ukrainie na uchodźstwo i jego wymiary. Bardziej skupiamy się na badaniu imigrantów i uchodźców, a rzadziej ukazujemy i przypominamy iż, w wielu krajach imigracji żyje i pracuje dziesiątki tysięcy Polek, a miliony kobiet migrantek na całym świecie. Ich życie zmieniło się i zmienia pod wpływem wydarzeń politycznych, ekonomicznych, kulturowych, polityk wobec migrantów, czy polityk sanitarnych i zdrowotnych, generując często życie w niepewności.

Szczególnie interesujemy się:

- aktualnymi badaniami w tej sferze, kto i gdzie je prowadzi, jakie są cele tych badań. Jakie specyficzne doświadczenia, potrzeby kobiet, oczekiwania odzwierciedlają się w nowych badaniach?
- wpływem kryzysów na życie migrantek;
- jak wygląda życie intymne kobiet na emigracji, jakie zawiązywane są związki intymne, małżeńskie, partnerskie; tworzenie, przyłączanie się do wspólnot, organizacji, stowarzyszeń, rodzaje aktywności;
- jaka przedstawia się sfera rynku pracy, wykonywane prace, posiadane kwalifikacje i osiągnięte satysfakcje materialne;
- jakie są aspiracje edukacyjne kobiet i ich oczekiwania na lokowanie się na rynku pracy;
- jak funkcjonują migracyjne rodziny, ich problemy, relacje z rodzinami w kraju pochodzenia, opieka nad starszymi pokoleniami, koszty opieki;
- zdrowiem reprodukcyjnym i planami prokreacyjnymi;
- politykami wrażliwymi na płeć;
- powrotami do kraju pochodzenia.

Jesteśmy otwarte na wszystkie tematy, które dotyczą kobiet migrantek.